

ÉPÜLŐ ÖNARCKÉP

A tudatos önreprezentációs szándék jegyei Esterházy Pál önéletírásában

Szerző: **SZALMA Judit**, mesterszak (szalma.j@hotmail.com)

Témavezető: **Dr. UTASI Csilla**, egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

Esterházy Pál, a 17. századi arisztokrácia egyik kiemelkedő személyiségének többféle kulturális területen kifejtett tevékenysége hűen tükrözi azt az erőteljes tudatosságot, mellyel mecénásként és (önélet)íróként is igyekezett meghatározni az utókor róla kialakított képét. Önreprezentációi révén hangsúlyossá válik a mennyei gondviselő által is támogatott kiválasztottsága, s ezzel egyidőben „személyes formátuma szakrális igazolást nyer”. Emlékírói munkásságának körébe egy latin nyelvű emlékirat, egy személyes és egy útinapló, valamint egy önéletírás-töredék tartozik. Az utóbb említett mű egy olyan írói attitűdöt feltételez, mely az egyéni élettörténet egyes fragmentumainak egymás mellé rendelésével megteremti az összhangot a múltbeli események és a jelenbeli énkép között, azaz az előbbi segítségével igazolást nyerhet az utóbbi. Dolgozatomban azokat a személyes történetek közé illesztett előjeleket vizsgálom, melyek Esterházy Pál egyházi, majd családfői szerepre való kiválasztottságát közvetítik, megrajzolva ezzel egy határozott körvonalú önarcképet. Vizsgálódásom körét kiszélesítve bevonom még azt a családi naplót is, melyet Esterházy Pál édesanyjától, Nyáry Krisztinától örökölt, s folytatott, kiemelve azokat a markáns különbségeket, melyek elhatárolják az említett önéletírást a női naplóktól.

Kulcsszavak: Esterházy Pál, (ön)reprezentáció, önéletírás, napló

DEVELOPMENT OF A SELF-PORTRAIT

The signs of conscious: self-representation in the autobiography of Pál Esterházy

Author: **Judit SZALMA** (szalma.j@hotmail.com)

Supervisor: **Dr. Csilla UTASI**, professor

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

Pál Esterházy, an aristocrat from the seventeenth century, was active in many fields of culture. As a Maecenas and writer, he tried to determine his image left in history. His self-representations show his competency, supported by God, and it is also true the other way round: his person became confirmed by the sacral world too. As a memoirist, he wrote a personal and a travel diary, one memoir in Latin and a partial autobiography. In the last work, the writer conciliates the events of the past with his actual himself, which means that the first one legitimates the last one. In my work, I study the signs between

the anecdotes that show that Pál Esterházy was chosen for a canonical life, and later to be the head of his family. A self-portrait with definite contours stands out this way. I also study the diary Krisztina Nyáry, Pál Esterházy's mother, gave him. I highlight the nuances that draw a distinction between his autobiography and the female diaries.

Keywords: Pál Esterházy, (self)representation, autobiography, diary